

Vaidlustaja (ühispakkujad) : Cybernetica AS

Registrikood: 10140133

Mäealuse 2/1, Tallinn 12618

info@cyber.ee

OÜ Quretec

Registrikood 11043739

Ülikooli tn 6a, Tartu 51003

quretec@quretec.com

Ühispakkujate esindaja:

Oliver Väärtnõu

Cybernetica AS juhatuse liige

Hankija:

Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus

Registrikood: 70009770

Pärnu mnt 132, 11317 Tallinn

e-post: info@tehik.ee

Hankija esindaja:

Katrin Keert, e-post: katrin.keert@tehik.ee

Kolmas isik:

Industry62 OÜ

Registrikood 11124544

info.ee@industry62.com

**HANKIJA TÄIENDAVID SEISUKOHAD VAIDLUSTAJATE TÄIENDAVIDATELE
SEISUKOHTADELE**

Ärisaladuseta versioon kolmandale isikule edastamiseks. Ärisaladust sisaldav teave on asendatud märkega [ÄRISALADUS].

I. HANKIJA TAOTLUSED JA ÜLDINE SEISUKOHT

1. Hankija jääb 02.10.2026 riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi VAKO) esitatud vastuses toodud seisukohtade ja taotluste juurde ning palub jätta ühispakkujate Cybernetica AS ja OÜ Quretec vaidlustuse RHS § 197 lg 1 p 4 alusel täies ulatuses rahuldamata ja vaidlustajate menetluskulud RHS § 198 lg 3 alusel nende endi kanda.
2. Vaidlustajate täiendavad seisukohad ei anna alust hankija hindamisotsuse muutmiseks ega vaidlustuse rahuldamiseks. Täiendavates seisukohtades korraldatakse valdavalt juba vaidlustuses esitatud argumente, laiendatakse hankija pakkumuste esitamise tähtpäeva eel antud selgituste tähendust ning tõlgendatakse hindamismetoodika üksikuid tingimusi lahus nende sõnastusest ja riigihanke alusdokumentide (edaspidi RHAD) terviklikust sisust.

Vaidlustajate argumentatsiooni läbivaks puuduseks on kahe sisuliselt erineva küsimuse samastamine: kas prototüübis oli kavandatud funktsionaalsus visuaalselt kujutatud ning kas prototüüp võimaldas vastavat RHAD-is nõutud kasutajategevust ja selle tulemust hindamiseks piisavas ulatuses demonstreerida. Nimetatud asjaolud ei ole samatähenduslikud.

3. Hankija ei ole nõudnud Figma prototüübilt töötava tarkvararakenduse tehnilist funktsionaalsust, piiramatut konfiguratsioonide arvu ega kõigi võimalike kasutajateekondade läbiklikitavust. Hankija hindas RHAD-is ette nähtud UX/UI kontseptsiooni ja klikitavat prototüüpi selle järgi, kas kohustuslikud kasutajategevused ja nende toimimisloogika olid nõutaval tasemel demonstreeritud.

Vaidlustajad käsitlevad seevastu [ÄRISALADUS] piisavana kõigi kõrgema punktitaseme tingimuste täitmiseks. Selline tõlgendus jätab tähelepanuta hindamiskriteeriumide sõnastuse, sealhulgas nõuded selle kohta, mida kasutaja peab saama prototüübis teha, muuta ja näha.

II. VAIDLUSTUSE MENETLUSLIKUD PIIRID JA HINDAMISMETOODIKA KOHALDAMINE

4. RHS § 190 lg 3 kohaselt määravad vaidlustuse eseme kindlaks vaidlustuse nõue ja alus. Käesolevas menetluses on vaidlustatud Industry62 OÜ pakkumuse edukaks tunnistamise otsus põhjusel, et vaidlustajate hinnangul oleks nende proovitööd nr 1 tulnud hinnata 20 punkti asemel 50 punktiga.

RHS § 191 lg 1 võimaldab vaidlustuse nõuet või alust seaduses sätestatud tingimustel muuta ja täiendada. See ei tähenda siiski õigust laiendada vaidlustuse eset menetlustähtaegu või muid menetluslikke piiranguid eirates. Samuti tuleb eristada olemasolevate väidete täiendavat põhjendamist uue vaidlustuse nõude või aluse esitamisest.

5. Vaidlustajate täiendavates seisukohtades on senisest selgemalt esitatud etteheide, et RHAD ei määratlenud piisavalt täpselt prototüübi klikitavuse ulatust või üksikute kasutajategevuste demonstreerimise nõudeid.

Kui nimetatud väidet käsitada etteheiteks RHAD-i tingimuste õiguspärasusele või piisavale selgusele, puudutab see olemuslikult riigihanke alusdokumente. RHAD-i vaidlustamisele kohaldub RHS § 189 lg-s 2 sätestatud tähtaeg. Hankija hinnangul ei saa vaidlustajad pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva edukaks tunnistamise otsuse vaidlustamise kaudu saavutada RHAD-i tingimuste tagantjärele muutmist või nende siduva tähenduse kõrvalejätmist.

Eeltoodu ei välista hindamismetoodika kohaldamise õiguspärasuse kontrolli. Hankija rõhutab, et selle kontrolli lähtekohaks peavad olema tegelikult kehtinud RHAD-i tingimused koos enne pakkumuste esitamise tähtpäeva antud selgitustega, mitte vaidlustajate poolt vaidlustusmenetluses kujundatud alternatiivne hindamisstandard.

6. Hankija peab vajalikuks rõhutada hindamismetoodika ülesehitust. Hindamismetoodika punktide 1.5 ja 3.3 kohaselt peab kõrgema punktitaseme saavutamiseks olema täidetud kõigi vastava taseme tingimuste kogum. Kui kõrgema taseme kõik tingimused ei ole täidetud, tuleb kontrollida järgmise madalama taseme tingimusi.

Proovitöö nr 1 hindamine ei põhine üksikute positiivsete ja negatiivsete omaduste aritmeetilisel tasaarvestamisel. Mõne lahenduselemendi hea teostus ei kompenseeri teise kohustusliku tingimuse täitmata jätmist. Seetõttu võib juba ühe kõrgema punktitaseme kohustusliku tingimuse täitmata jätmine välistada selle punktitaseme kohaldamise.

7. Nimetatud põhimõttel on käesolevas vaidluses määrav tähendus. Vaidlustajate pakkumus sai kokku 69,11 punkti ja edukaks tunnistatud pakkumus 97,46 punkti. Isegi juhul, kui proovitöö nr 1 punktisumma oleks 20 punkti asemel 40 punkti, oleks vaidlustajate kogutulemus 89,11 punkti ning nende pakkumus ei tõuseks eduka pakkumuse ette.

Seetõttu ei piisa vaidlustajate soovitud tulemuse saavutamiseks üksnes sellest, et mõne hindamiskriteeriumi osas võiks olla põhjendatud senisest kõrgem punktitaseme. Vaidlustajate 50 punkti nõude põhjendatuse hindamisel tuleb kontrollida kõigi kõrgeima punktitaseme tingimuste täitmist.

Hankija hinnangul ei ole vaidlustajad seda tõendanud ning nende proovitöö puhul tuvastatud puudused välistavad maksimaalse punktitaseme.

III. KLIKITAVA PROTOTÜÜBI NÕUE JA SEADISTATAVA TÖÖLAUA TERVIKLAHENDUS

8. Vaidlustajate täiendavate seisukohtade keskne väide on, et hankija nõudis hindamisel tagantjärele suuremat klikitavust, kui oli ette nähtud RHAD-is ja hankija 07.07.2026 selgitustes küsimustele ID 1110855 ja ID 1112063.

Hankija peab nimetatud väidet ebaõigeks.

Proovitöö lähteülesande punkt 2.2 nõudis konkreetsete kasutusjuhtude läbimängimist ning punkt 2.4 sätestas prototüübi kohustusliku klikitavuse ja loetles tegevused, mida prototüüp peab sisaldama. Nendeks olid muu hulgas infoploki lisamine, eemaldamine, konfigureerimine ja järjestamine ning rollivaate vahetamine.

Neid nõudeid tuleb tõlgendada koostoimes. Vaidlustajate tõlgendus, mille kohaselt piisaks funktsionaalsuse visuaalsest kirjeldamisest sõltumata sellest, kas vastav kasutajategevus on prototüübis hinnatav, muudaks klikitavuse ja kasutusjuhtude läbimängimise kohustuslikud nõuded olulises osas sisutühjaks.

9. Hankija tähtpäevaeelsed selgitused ei kõrvaldanud nimetatud nõudeid. Nendega täpsustati, et Figma prototüübilt ei eeldata töötava rakenduse täielikku tehnilist loogikat ning funktsionaalsuste demonstreerimiseks võib kasutada esinduslikke vaateid, olekuid, kasutajateekondi ja vajadusel selgitavaid märkusi.

Sellest ei tulene aga, et [ÄRISALADUS] tõendaks automaatselt kohustusliku kasutajategevuse nõuetekohast demonstreerimist.

Esindusliku kasutajateekonna olemuseks on kasutajategevuse ning selle loogilise ja nähtava tulemuse arusaadav seos. Sellise seose demonstreerimiseks ei ole vaja realiseerida kõiki võimalikke konfiguratsioonikombinatsioone ega tegelikku andmete salvestamise tehnilist loogikat.

10. Vaidlustajad loovad kunstliku vastanduse täielikult töötava rakenduse ning üksnes staatiliste olekute kaudu kirjeldatud kontseptsiooni vahel. RHAD nägi ette kolmanda

lahenduse – klikitava UX/UI prototüübi, mis demonstreerib nõutud kasutajateekondi, kuid ei pea realiseerima töötava rakenduse tehnilist loogikat.

Just sellest lähtus hankija hindamisel. Hankija ei pidanud RHAD-is ette määrama iga võimaliku Figma ühenduse, olekuvahetuse või tehnilise teostusvõtte üksikasju, sest hindamise ese oli kasutajateekonna nõuetekohane demonstreerimine, mitte konkreetse prototüüpimistarkvara tehniline kasutusviis.

Vaidlustajate väide, et hankija nõudis kõigi võimalike seadistusnuppude ja konfiguratsioonikombinatsioonide eraldi realiseerimist, ei vasta hankija tegelikule hindamisalusele.

11. Seadistatava töölaua terviklahenduse puhul sätestab hindamismetoodika 50 punkti taseme eeldusena, et prototüüp võimaldab kasutajal lisada ja eemaldada infoplokke, muuta nende järjestust, seadistada infoplokkides kuvatavat infot ning salvestada seadistused rollipõhiselt. Kõik nimetatud tegevused peavad olema kasutajale leitavad ja arusaadavad, moodustama tervikliku seadistamise lahenduse ning võimaldama kasutajal näha seadistamise tulemust töölaual.

Hindamisel tuvastati, et [ÄRISALADUS].

Vaidlustajate esitatud lahenduses [ÄRISALADUS].

12. Vaidlustajate argumentatsioon samastab sisuliselt [ÄRISALADUS]. Need ei ole samatähenduslikud tegevused. Töölaua konfigureerimise keskne omadus on kasutaja võimalus määrata, millised infoplokkid kuvatakse ja millises järjestuses.

Hankija ei nõudnud kõikide võimalike konfiguratsioonide loomist. Piisav oleks olnud ka piiratud esinduslik kasutajateekond, mille kaudu oluks hinnatav konkreetse seadistamistegevuse ja selle tulemuse seos.

Vaidlustajate väide, et selline nõue oleks tinginud sadade või tuhandete Figma vaadete koostamise ning muutnud kõrgeima punktitaseme saavutamise tehniliselt võimatuks, on põhjendamatu. Ühe konkreetse tegevuse ja sellele vastava olekumuudatuse demonstreerimine ei eelda kõigi võimalike konfiguratsioonide modelleerimist.

13. Vaidlustajad leiavad ühtlasi, et hankija on hinnanud viit kohustuslikku tegevust ebajärjekindlalt: [ÄRISALADUS].

Nimetatud argument ei arvesta hinnatavate tegevuste sisulisi erinevusi. [ÄRISALADUS]. Sellest ei tulene aga, et teiste kasutajategevuste demonstreerimiseks piisaks üksnes juhtvahendite graafilisest olemasolust.

Hankija on lähtunud kõigi tegevuste puhul samast põhimõttest: lahendusest peab olema hinnatav nõutud kasutajategevus ning selle loogiline ja nähtav tulemus. Konkreetse tegevuse demonstreerimise viis võib sõltuda tegevuse olemusest.

Hankija kasutatud väljend „hinnatavalt realiseeritud tegevus“ ei kujuta endast uut hindamiskriteeriumi, vaid selgitab RHAD-is nõutud tegevuse olemasolu ja hinnatavuse kontrollimist.

14. Hindamiskomisjon leidis, et [ÄRISALADUS]. Vähemalt nelja tegevuse olemasolu eeldav 40 punkti tase ega kõigi viie tegevuse olemasolu eeldav 50 punkti tase ei olnud täidetud.

Vaidlustajate täiendavad seisukohad ei kõrvalda nimetatud puudusi. Seetõttu puudub alus muuta seadistatava töölaua terviklahendusele antud hinnangut.

IV. ÜKSIKUTE HINDAMISKRITEERIUMIDE KOHTA ESITATUD VASTUVÄITED

15. **Infoploki seadistamine.** Vaidlustajad väidavad, et hankija on vaidlustusmenetluses asendanud hindamisprotokollis esitatud faktilise etteheite uue etteheitega. Väite aluseks on [ÄRISALADUS].

Hankija ei nõustu, et tegemist oleks hindamisotsuse faktilise aluse muutmisega.

Hindamisprotokolli tuleb käsitleda tervikuna. Selles toodi välja [ÄRISALADUS].

Seega ei olnud hindamise ese algusest peale üksnes vastava nimetusega tekstiväljade või valikuelementide olemasolu, vaid kasutaja tegelik võimalus nõutud seadistusi prototüübis hinnataval viisil muuta.

16. Hindamismetoodika 50 punkti taseme sõnastus sätestas, et kasutaja saab määrata kuvatavad andmed, andmete kuvatava andmemahu ning prioriteetsena esitatava info ning kõik need seadistused on prototüübis esitatud ja kasutaja poolt muudetud.

Hankija 20.07.2026 vastus küsimusele ID 1116939 täpsustas samuti, et kõrgeima punktitaseme saavutamiseks peab prototüübist olema selgelt hinnatav, kuidas kasutaja saab muuta kõiki kolme nimetatud seadistust.

Vaidlustajate viidatud [ÄRISALADUS] ei tõenda iseenesest, et need tingimused olid täidetud. Hindamisel tuli hinnata kasutajapoolse seadistamise ja selle mõju demonstreerimist.

Hankija esimene vastus VAKO-le avas hindamisprotokollis juba kirjeldatud puuduse faktilist sisu. Sellega ei kehtestatud uut hindamiskriteeriumi ega muudeti hindamise eset.

17. **Prioriteetsena esitatav info.** Vaidlustajad väidavad täiendavalt, et hankija on loonud tagantjärele uue arusaama prioriteetsena esitatava info tähendusest.

Ka see etteheide on põhjendamatu. Proovitöö lähteülesande punkt 1.4.2 kirjeldas juba algselt kasutaja võimalust määrata, milline info on tema jaoks prioriteetne ja kuvatakse esmajärjekorras.

Seetõttu tuleb eristada kuvatava andmehulga piiramist, info visuaalset esiletõstmist ning kasutaja poolt määratava prioriteetsuse toimimisloogika demonstreerimist. Kuigi nimetatud lahendused võivad esineda koos, ei tõenda ühe omaduse olemasolu automaatselt teise omaduse nõuetekohast realiseerimist.

Hankija ei ole nõudnud pakkuvalt [ÄRISALADUS] Hinnati seda, kas kasutajale oli nõutud ulatuses demonstreeritud võimalus määrata prioriteetsena esitatav info ning näha selle valiku mõju töölaua infosisule.

18. **Infoplokkide ümberjärjestamine.** Vaidlustajad leiavad, et hankija on põhjendamatuult samastanud [ÄRISALADUS] ning kohaldanud tagantjärele infoplokkide hõlmatus protsendilisi lävendeid.

Hankija hinnangul tuleb hindamiskriteeriumi tõlgendada selle eesmärgist ja terviklikust sõnastusest lähtudes. Hindamise ese ei olnud üksnes [ÄRISALADUS], vaid see, kas esitatud on nõutud ümberjärjestamise lahendus ning kas kasutajale on hinnatavalt nähtav ümberjärjestamise tulemus.

Vaidlustajate prototüübis [ÄRISALADUS].

19. Hankija 07.07.2026 selgitus küsimusele ID 1112063 ei kõrvaldanud kohustust esitada ümberjärjestamise hinnatav lahendus. Hankija ei nõudnud kõiki võimalikke järjestusi ega vaba lohistamise tehnilist realiseerimist, vaid nõutud tegevuse ja selle tulemuse piisavat demonstreerimist.

Hindamismetoodikas nimetatud protsendilised lävendid puudutavad infoplokke, mille suhtes ümberjärjestamise lahendus on nõutud tasemel esitatud. Nimetatud lävendite täitmist ei saa järeldada üksnes [ÄRISALADUS].

Hankija esimene vastus täpsustas selle hindamiskomisjoni poolt juba tuvastatud puuduse tähendust ja seost vastavate punktitasemetega. Vaidlustajate väide, et hankija on kehtestanud uue hindamisaluse, ei ole põhjendatud.

20. **Riski- ja ohutegurite käsitlemine.** Vaidlustajad väidavad, et 50 punkti taseme tingimus oli täidetud, sest [ÄRISALADUS].

Hankija peab nimetatud tõlgendust vastuolus olevaks hindamismetoodika sõnastusega.

Kõrgeima punktitaseme tingimus nõuab riski- ja ohutegurite visuaalset eristamist tavainfost ning nende nähtavust ilma täiendava otsingu või klikita. Nõue puudutab riskiinfo tegelikku märgatavust esitatud lahenduses, mitte üksnes võimalust muuta tulevikus töölaua seadistust selliselt, et riskiinfo muutuks nähtavaks.

Vaidlustajate esitatud rollivaadetes [ÄRISALADUS]. See asjaolu on hindamismetoodika kõrgeima punktitaseme tingimuse seisukohalt määrav.

21. [ÄRISALADUS] ei kõrvalda lahenduse muus osas tuvastatud puudust.

Samuti ei muuda hinnangut vaidlustajate argument [ÄRISALADUS]. Abstraktne võimalus töölauda seadistada ei ole iseenesest samastatav riskiinfo vahetu nähtavusega hinnatavas lahenduses.

Hankija ei ole nõudnud mõlema rolli identset kujundust ega sama infoplokkide koosseisu. Rollipõhine lahendus peab siiski vastama kõigile kohaldatavatele hindamistingimustele. Rollipõhisus ei kujuta endast erandit riski- ja ohutegurite märgatavuse nõudest.

[ÄRISALADUS]. Hindamismetoodika kõrgeima punktitaseme täitmist ei saa rajada üksnes sellele, et teavet on võimalik täiendava tegevusega avada.

22. Vaidlustajate käsitus tähendaks sisuliselt, et [ÄRISALADUS].

Selline tõlgendus ei ole kooskõlas hindamismetoodika sõnastuse ega proovitöö eesmärgiga parandada riski- ja ohutegurite info märgatavust.

Hankija hinnangul välistab nimetatud puudus ka iseseisvalt proovitöö nr 1 hindamise maksimaalse 50 punktiga.

23. **Desktop- ja tahvlivaadete teostus.** Vaidlustajad leiavad, et 20 punkti taseme kohaldamine oli põhjendamatu, sest kõik nõutud vaated olid olemas, kasutati TEDI disainisüsteemi ning ekraani kerimine on kasutajaliidestest tavapärane lahendus.

Hankija ei nõustu nimetatud järeldustega.

Hindamismetoodika 50 punkti taseme tingimus ei piirdu nõutud vaadete olemasolu ega TEDI komponentide kasutamisega. Eraldi nõutakse ülevaatlikku ruumikasutust, mis toetab infoplokkide kasutamist, seadistamist ja töölauaga seotud tegevusi.

TEDI disainisüsteemi kasutamine ei kõrvalda pakkuja kohustust koostada kasutajate töövajadustele ja etteantud ekraanisuurusele sobiv terviklik kasutajaliides. Samuti ei tähenda disainisüsteemi komponentide nõuetekohane kasutamine automaatselt, et infoplokkide paigutus, suurus, proportsioonid ja infotihedus vastavad kõrgeima punktitaseme tingimustele.

24. Hankija ei ole pidanud puuduseks [ÄRISALADUS].

Hindamisel arvestati konkreetsete vaadete paigutuse mõju vastavate töörollide vajadustele ja patsiendi terviseinfo ülevaatlikule kasutamisele.

[ÄRISALADUS].

Hindamiskomisjoni etteheide ei puudutanud seega üksnes [ÄRISALADUS].

25. Vaidlustajad väidavad, et 20 punkti taseme kohaldamiseks pidanuks hankija tõendama lahenduse täielikku kasutuskõlbmatust.

Hindamismetoodika sellist tingimust ei sisalda. Selle 20 punkti taseme kirjeldus käsitleb olukorda, kus desktop- või tahvlivaate lahendus ei võimalda infot ülevaatlikult kasutada. Täielik kasutuskõlbmatuse ja info ebapiisava ülevaatlikkuse ei ole samatähenduslikud.

Samuti ei tulene hindamismetoodikast, et kõik ekraanipinna kasutamisega seotud puudused peavad tingimata vastama 40 punkti tasemele. Eristada tuleb osaliselt ebaoptimaalset ruumikasutust ning sellist paigutust, mis ei võimalda infot nõutaval määral ülevaatlikult kasutada.

Vaidlustajate viide hankija nädisandmestikule ei muuda hinnangut. Hankija 20.07.2026 selgitustes kinnitati, et nädisandmestiku kasutamine ei olnud kohustuslik ning pakkujad võisid andmeid kohandada või kasutada enda nädisandmeid, kui need võimaldasid nõutud funktsionaalsusi demonstreerida.

Vaidlustajate täiendav etteheide [ÄRISALADUS] ei anna alust hindamisotsuse muutmiseks. Hankija hindas nõutud kasutajateekonda tervikuna ning eristas konkreetse disainivaliku lubatavust kasutajateekonna piisavusest.

V. HINDAMISOTSUSE PÕHJENDUSTE TÄPSUSTAMINE JA ESITATUD TÕENDID

26. Vaidlustajate täiendavate seisukohtade oluliseks osaks on väide, et hankija on VAKO-le esitatud vastuses muutnud hindamisprotokolli faktilisi põhjendusi, mistõttu tuleks hindamisotsus kehtetuks tunnistada.

Hankija ei nõustu nimetatud väitega.

Hankija on kogu menetluse jooksul lähtunud samast hindamismetoodikast, samast pakumuste esitamise tähtpäevaks esitatud prototüübist ja samadest hindamisel tuvastatud puudustest.

Hindamisprotokollis käsitleti [ÄRISALADUS]. Hankija esimene vastus VAKO-le avas nimetatud asjaolude faktilist ja õiguslikku sisu üksikasjalikumalt ning seostas need vastavate punktitasemete tingimustega.

27. Hindamisotsuse põhjenduste täpsustamine ei ole samastatav hindamisotsuse muutmisega.

27.1. Käesolevas asjas tuleb arvestada proovitöö nr 1 hindamise olemust. Proovitöö nr 1 esemeks oli UX/UI kontseptsioon ja klikitav prototüüp, mille kaudu tuli hinnata pakkuja võimekust kavandada kasutajavajadustest lähtuv configureeritav patsiendi töölaud. Selline hindamine ei ole üksnes arvutuslik ega mehaaniline, vaid sisaldab paratamatult erialast ja hinnangulist elementi. See ei tähenda siiski hankija piiramatut hindamisvabadust. Hankija peab ka kvalitatiivse hindamise puhul lähtuma RHAD-is sätestatud hindamiskriteeriumidest, hindamismetoodikast, asjakohastest faktilistest asjaoludest ning võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetest.

27.2. Riigikohtu praktika kohaselt ei piirdu VAKO ja kohtu kontroll hinnangulise hindamisotsuse puhul üksnes ilmselgete vigade kontrolliga. Kontrollida tuleb sisuliselt, kas hindamisel arvestati asjakohaseid, täielikke ja tõendatud fakte, õiguse üldpõhimõtteid ning kas hindamine toimus RHAD-is teatavaks tehtud hindamiskriteeriumide kohaselt. Samas ei tähenda selline kontroll, et VAKO või kohus peaks asendama hankija erialase hinnangu enda hinnanguga või kujundama vaidlustusmenetluses uue hindamisstandardi. Käesolevas asjas on hankija hindamine kontrollitav, sest RHAD sätestas nii proovitöö eesmärgi, kohustuslikud kasutusjuhud, klikitava prototüübi nõuded kui ka punktiasemete tingimused.

27.3. Riigikohtu 11.12.2020 otsuse nr 3-20-1198/58 põhimõtted on käesolevas vaidluses asjakohased eeskätt selles osas, et kvalitatiivse hindamise puhul võib hankijal olla hindamisruum, kuid selle kasutamine peab olema RHAD-i ja hindamismetoodika alusel kontrollitav. Hankija ei ole käesolevas asjas tuginenud üldisele või kontrollimatule eelistusele, vaid konkreetsetele RHAD-is sätestatud nõuetele: proovitöö lähteülesande p 2.2 nõudis kasutusjuhtude läbimängimist ning p 2.4 nõudis klikitavat prototüüpi, mis sisaldab muu hulgas infoploki lisamist, eemaldamist, configureerimist, infoplokkide järjestamist ja rollivaate vahetamist. Seetõttu oli hankijal õigus hinnata mitte üksnes seda, kas vastavad elemendid olid prototüübis visuaalselt kujutatud, vaid ka seda, kas nõutud kasutajategevused ja nende tulemused olid hindamiseks piisavalt demonstreeritud. Sama lahendi punktis 21 on käsitletud hankija võimalust hindamisotsuse põhjendusi vaidluse korral täpsustada. Ka VAKO praktikas, sealhulgas 11.11.2024 otsuses nr 197-24/278326, on arvestatud hindamisotsuse põhjendatuse kontrollimisel hankija esitatud täiendavaid selgitusi.

Hankija ei väida, et vaidlustusmenetluses võiks algset hindamist asendada uue hindamisega või kehtestada tagantjärele täiendavaid hindamistingimusi. Käesoleval juhul seda tehtud ei ole.

Vaidlustajate seisukoht, mille kohaselt iga üksikasjalikum selgitus või esialgse põhjenduse täpsem sõnastamine kujutaks endast lubamatut uut hindamist, ei ole põhjendatud.

28. Vaidlustajate esitatud ekraanisalvestise puhul tuleb arvestada, et hindamise objekt oli pakkumuste esitamise tähtpäevaks esitatud proovitöö.

Hankija ei vaidlusta ekraanisalvestise kasutamist tõendina ulatuses, milles see võimaldab kontrollida tähtpäevaks esitatud prototüübis objektiivselt sisaldunud funktsioone ja kasutajateekondi.

Samas ei saa pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva koostatud salvestis muuta hindamise eset ega täiendada tähtpäevaks esitatud pakkumust uute funktsioonide, kasutajateekondade või selliste selgitustega, mis asendavad proovitöös esitamata lahenduselemente.

Ekraanisalvestise tõenduslikku tähendust tuleb seetõttu hinnata koos esitatud algse prototüübiga. Pelgalt [ÄRISALADUS] ei kõrvalda iseenesest hindamiskomisjoni tuvastatud puudusi.

29. Hankija juhib lisaks tähelepanu, et RHAD-i tingimuste objektiivset arusaadavust toetab ka asjaolu, et samade alusdokumentide alusel esitati teisi pakkumusi, mille puhul oli hankijal võimalik nõutud kasutajategevusi ja nende tulemusi hindamismetoodika kohaselt hinnata. Hankija ei käsitle seda iseseisva ega otsustava tõendina vaidlustajate pakkumuse puuduste kohta, sest iga pakumust tuleb hinnata individuaalselt. Küll aga kinnitab see, et vaidlustajate tõlgendus, mille kohaselt piirdus RHAD sisuliselt funktsionaalsuste visuaalse kirjeldamisega, ei olnud ainuvõimalik ega tulenenud objektiivselt RHAD-i sõnastusest. Võrdse kohtlemise põhimõte ei võimalda hankijal tagantjärele langetada hindamisstandardit ühe pakkuja lahenduse eripära järgi olukorras, kus RHAD-is nõutud klikitava prototüübi ja kasutusjuhtude läbimängimise nõuded kehtisid kõigile pakkujatele ühetaoliselt.

VI. KOKKUVÕTE JA TAOTLUSED

30. Hankija leiab, et vaidlustajate täiendavad seisukohad ei tõenda hindamisotsuse õigusvastasust.

Vaidlustajate argumentatsioon tugineb läbivalt eeldusele, et RHAD-is sõnaselgelt nõutud klikitava prototüübi ja kasutajategevuste läbimängimise tingimused olid hankija tähtpäevaeelsete selgitustega sisuliselt kõrvaldatud või piirdusid üksnes funktsionaalsuste visuaalse kirjeldamisega.

Selline tõlgendus ei vasta RHAD-i terviklikule sisule ega antud selgitustele. Hankija ei ole nõudnud töötava rakenduse tehnilist loogikat ega kõigi võimalike konfiguratsioonide realiseerimist, vaid kohustuslike kasutajategevuste ja nende tulemuste piisavat demonstreerimist.

Vaidlustajate prototüübis [ÄRISALADUS]. Lisaks esines puudusi infoplokkide seadistamise, ümberjärjestamise, riskinfo märgatavuse ning desktop- ja tahvlivaadete ülevaatlikkuse osas.

Nimetatud puudused olid hindamisprotokollis välja toodud ning nende tähendust on hankija vaidlustusmenetluses täpsustanud. Hindamiskriteeriume, nende osakaale ega hindamise eset ei ole muudetud.

31. Hindamismetoodika kohaselt peab kõrgema punktitaseme saavutamiseks olema täidetud kõigi vastava taseme tingimuste kogum. Vaidlustajate proovitöö puhul tuvastatud puudused välistavad maksimaalse 50 punkti taseme ning seadistatava töölaua terviklahenduse puhul tuvastatud puudused välistavad ka 40 punkti taseme.

Vaidlustajad ei ole tõendanud, et nende proovitöö nr 1 oleks vastanud kõigile kõrgema punktitaseme tingimustele või et hankija oleks hinnanud pakumust RHAD-is sätestatust erineval alusel.

Hankija hinnangul oli proovitöö nr 1 hindamine 20 punktiga kooskõlas RHAD-i ja hindamismetoodikaga ning Industry62 OÜ pakumuse edukaks tunnistamise otsuse kehtetuks tunnistamiseks puudub alus.

Eeltoodust tulenevalt palub hankija VAKO-l:

1. Jätta Cybernetica AS-i ja OÜ Quretec vaidlustus RHS § 197 lg 1 p 4 alusel täies ulatuses rahuldamata.
2. Jätta vaidlustajate menetluskulud RHS § 198 lg 3 alusel nende endi kanda.

/allkirjastatud digitaalselt/

Katrin Keert

Hankejurist